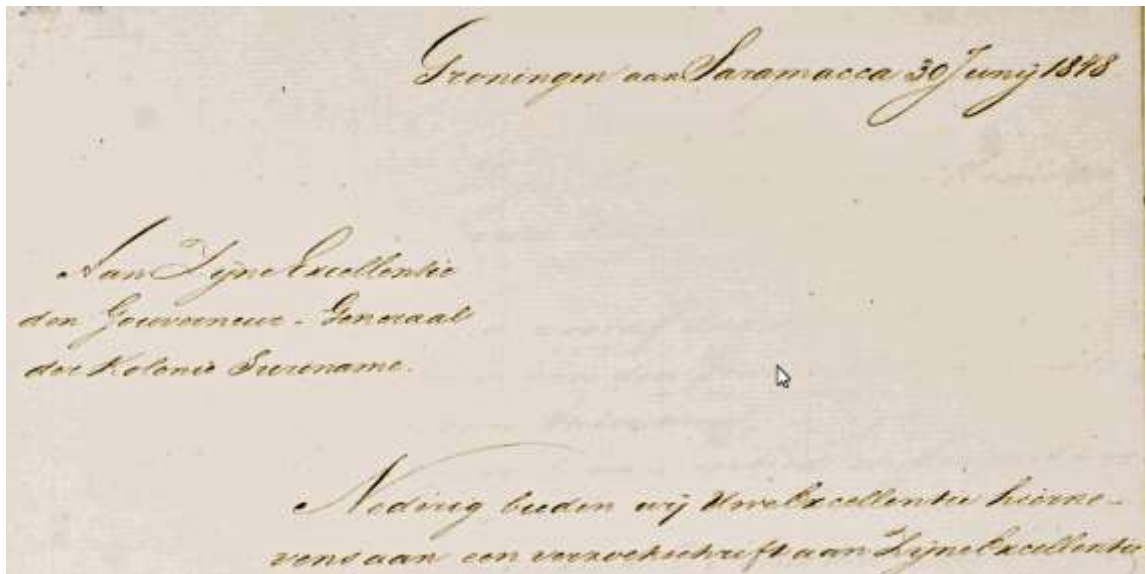

Adres aan de Minister d.d. 30 juni 1848

---

*Transcriptie Archief Van den Brandhof, D H 0824-146, Universiteitsbibliotheek, :Leiden
(9 handgeschreven pagina's)*

Begeleidend schrijven aan de Gouverneur Generaal der Kolonie Suriname

Groningen aan de Saramacca, 30 Junij 1848

Aan Zijne Excellentie
den Gouverneur – Generaal
der Kolonie Suriname

Nederig bieden wij Uwe Excellentie hiernevens een verzoekschrift aan Zijne Excellentie den Minister van Koloniën, eerbiedig verzoekende hetzelve met Uwer Excellenties veel vermogende invloed en tusschenkomst te willen ondersteunen. Buiten den raad van Oudsten en Ambtenaren zijn er, behalve de dertig ondertekenaars van dit verzoekschrift, op Groningen nog drie huisgezinnen, waaronder slechts één, hetwelk wij het regt meenden te mogen toekennen het verzoekschrift te teekenen, daar de beide andere gezinnen, zijnde van Meteren en de wed. Veldkamp, in zoo verre zij zulks behoeven, door het Bestuur worden ondersteund.

Met den meest verschuldigten eerbied

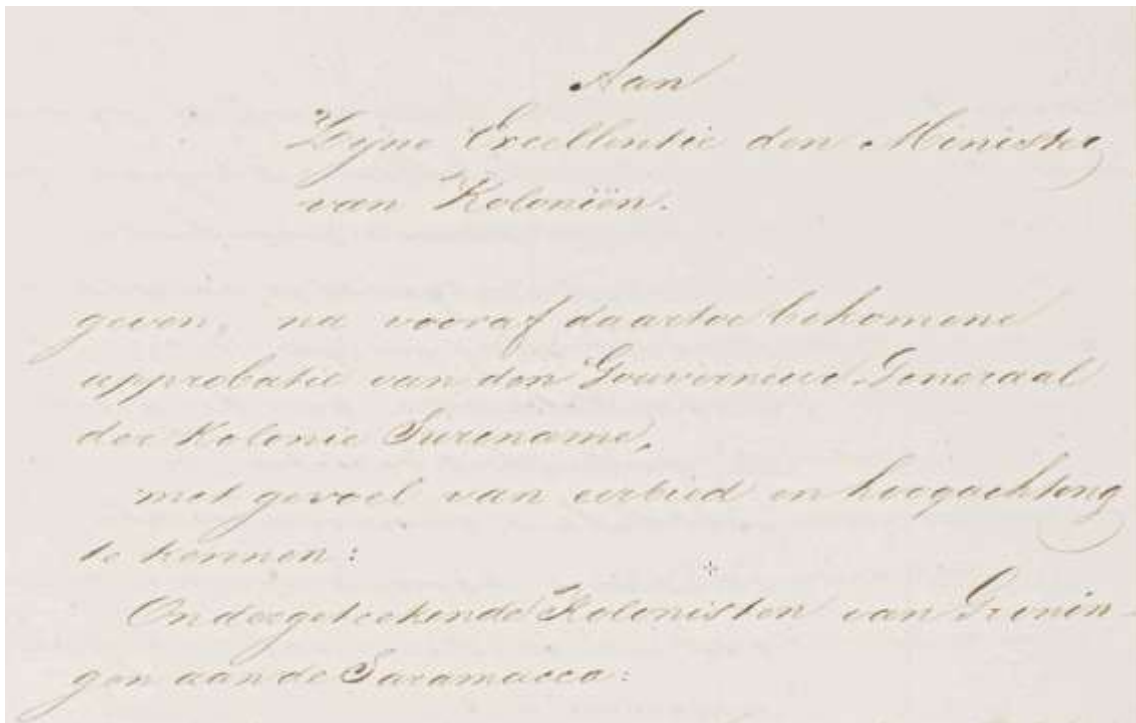
Uwe Excellenties Dienaren

(was get.) G. van Ravenswaay
B.J. Ezendam
C.P. Hoogvliet

Voor Eensluitende Afschrift
de Bestuurder der Europeische Kolonisatie

Universiteitsbibliotheek Leiden, Collectie Brandhof [D H 0824 146](#) (pdf van origineel)

Adres aan de Minister van Koloniën

Archief Van den Brandhof, KITLV H0824_146

Aan
Zijne Excellentie den Minister van Koloniën

geuen, na vooraf daartoe bekomen appreciatie van den Gouverneur-Generaal der Kolonie Suriname,

Met gevoel van eerbied en hoogachting te kennen:

Ondergetekende Kolonisten van Groningen aan de Saramacca:

Dat zij zich gedrongen voelen, het Gouvernement ootmoedig dank te zeggen voor al hetgeen zij tot hiertoe van den oogenblik hunner vestiging af aan tot op heden van hetzelfde genoten.

Dat steeds hun de hope heeft beziel, dat zij eenmaal in staat zouden zijn, door ijverigen handenarbeid het Gouvernement voor de aan hen besteedde kosten te kunnen schadeloos stellen, dat deze hope onder hen nog levendig is, en zij vurig den oogenblik van derzelver vervulling tegemoet zien.

Dat echter eene ondervinding van drie jaren hun geleerd heeft, dat de gronden waarop zij gevestigd zijn, hun nimmer een bestaan door landbouw zullen kunnen opleveren, en zolang dit niet het geval is, blijft ook hunne hoop ijdel.

Dat dit berigt wel niet strookt met dezulken, welke van tijds tot tijd in de couranten gelezen worden en die zeer gunstig over deze Kolonisatie schrijven, doch dat hetzelfde niettemin waarheid is.

Dat al wat gunstigs aangaande de Kolonisatie kan en mag gezegd worden, hierin bestaat, dat de Kolonisten over het algemeen eene bloeiende gezondheid genieten, bij een gezond voedsel met behoud hunner gezondheid voortdurenden veldarbeid kunnen verrigten en men dat in zooverre de Kolonisatie als gelukt kan beschouwen.

Dat het er echter nog verre af is, dat de Kolonisten uit en door zich zelve kunnen bestaan.

Dat zij zich gedurende de twee eerste jaren hebben staan de gehouden, doordien zij door het Gouvernement van de voornaamste levensbehoeften werden voorzien en zij in het laatste jaar hunne toevlugt hebben moeten nemen tot daghuren voor rekening van de Kolonisatie, aangezien zij reeds waren overtuigd geworden, dat hun eigen akker geen bestaan konde opleveren.

Dat de redenen hiervan deze zijn:

1 ° dat de ligging der gronden niet goed is, doordien zij gedurende den regentijd verdrinken, en bij droogte alleen stof en asch is.

2 ° Dat de gronden op zich zelve niet deugen, zooals Uwe Excellentie zal kunnen zien bij nader onderzoek van nevensgaand kistje, waarin zich de verschillende aardsoorten van Groningen bevinden, en bovendien dan nog de bewerking dier gronden daar alles dicht bosch is, met onbeschrijfelijk veel moeite en kosten gepaard gaat, kunnende men veilig berekenen, dat iedere roede nieuw te ontginnen bij den vlijtigsten arbeid, al naar evenredigheid van het hout dat op dezelve gevonden wordt, door elkander van bewerken vijf en zeventig centen kost.

3 ° Dat het hun ontbreekt aan het benodigde vee, zijnde sommigen hunner, een jaar na hunne aankomst in het bezit gesteld van ééne koe en één varken, terwijl anderen nog in het geheel geen hoornvee hebben verkregen, daar hun toch, kort na hunne aankomst alhier, door een persoon, die in naam des Konings tot hen sprak, werd toegezegd zes of zeven stuks hoornvee, vier volle varkens, benevens verder kleinvee.

4 ° Dat echter het bezit van meerder vee hun ter plaatse hunner vestiging weinig zoude baten, aangezien er weinig goed gras, veel minder nog weilanden gevonden worden, waar het vee kan grazen, en de stalvoeding hoogst kostbaar is, zijnde die kolonisten, welke nog in het bezit van vee zijn, gedurig verplicht, hunne burenen, welke geen vee hebben, te verzoeken om hun te vergewissen en een bosje gras op of langs hunne akkers te mogen snijden.

Tot nader bewijs van de kostbaarheid der stalvoeding kan dienen, dat vijftien stuks vee, welke zich nog op Groningen in eene algemeene stalling bevinden en ten koste van het Gouvernement worden verzorgd reeds eenen geruimen tijd lang wekelijks negentien Gulden kosten. Dat, ingevolge eene publicatie, gehouden in het Kerkgebouw te Groningen dd. 4 Junij 1848 inhoudende eene Gouvernementsresolutie, dat alle dagloonen op Groningen moeten worden gestaakt, den Kolonisten aanvankelijk drie dagen wekelijksch het dagloon is ontzegd, en eerlang hun hetzelfde geheel zal onthouden worden.

Dat zij wel de handelwijze van het Gouvernement in dezen billijken, volkomen overtuigd, dat door daghuren de kolonisten geenszins beantwoorden aan het doel waartoe zij hier geroepen en gevestigd zijn, doch zich niettemin door het intrekken der dagloonen in netelige omstandigheden zien geplaatst, daar zij zich hierdoor hunne laatste toevlugt zien ontnomen.

Dat reeds gedurende het laatste jaar schaarschte heerschte bij verscheidene kolonisten, en reeds toen menigeen zijne bananen in haringpekel doopte, daar het hun aan de middelen ontbrak, zich en meer versterkend voedsel aan te schaffen, hetgeen onder dit klimaat voor den Europeaan, zal hij werken, onontbeerlijk is.

Dat deze schaarschte bij de Kolonisten nog niet zoo spoedig had hoeven te ontstaan, ware het bestuur eenigzins doelmatiger te werk gegaan en had hetzelve, toen de Kolonisten niet meer uit het magazijn hunne levensmiddelen ontvingen, dezelve voor hen op Groningen tegen billijke prijzen verkrijgbaar gesteld, in stede dat zij, gelijk thans het geval is geweest, maandelijksch met opoffering van veel tijd en kosten, dikwerf met levensgevaar in eenen hollen boom hunne levensbehoeften in Paramaribo moesten gaan koopen, waar alles ten duursten moest worden betaald, waarvan dan ook het gevolg is, dat zij thans reeds uitgeput zijn en zich niet meer in staat gevoelen zich zelve te onderhouden.

Dat het hun innig leed doet, zich thans nog met klagtoon tot Uwe Excellentie te moeten wenden om te moeten getuigen, dat alles, wat aan hen ten koste is gelegd, als verloren kan worden geacht, doch dat de schuld hiervan niet bij hen ligt, daar zij tot hiertoe in alles de leiding en aanwijzingen van hunnen Bestuurder gevolgd zijn (*kanttekening van Van den Brandhof?: Strijdt met adres van '49.*), waartoe zij verplicht zijn volgens art. 17 van het Reglement van Orde en Bestuur.

Dat de nood hun gedrongen heeft zich dd. 17 Junij II (*laatst leden*) bij requeste te wenden tot Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Kolonie Suriname, nederig verzoekende dat Zijne Excellentie mogt gevolg geven aan Art. 11 van het Reglement van Orde en Bestuur, volgens hetwelk den Kolonisten ter plaatse hunner vestiging eene genoegzaame uitdeeling van de voornaamste benodigdheden tot levensonderhoud is toegezegd, totdat zij in staat zullen geoordeeld worden, door eigen arbeid daarin te kunnen voorzien en dat zij hopen, dat spoedig aan hunne behoeften in dezen zal worden voldaan.

Dat zij zich schamen ouden van eenig artikel in het Reglement (hetwelk zij in zijn geheel eerbiedigen en nooit, waar zij zich ook in Suriname bevinden mogen, verbreken zullen, of wenschen verbreken te zien) eenig misbruik te maken, doch dat zij, door behoefte gedrongen, zich hebben genoodzaakt gezien op bovengesteld artikel terug te komen en eerbiedig de handhaving van hetzelve te verzoeken.

Dat zij uit dit alles aanleiding nemen, zich te wenden tot Uwe Excellentie, nederig verzoekende, dat hun betere gronden worden aangewezen, waar zij in staat zullen zijn, te beantwoorden aan het doel, waartoe zij hier geroepen zijn, daar zij, schoon al wat reeds aan hen is besteed, verloren kan worden geacht, echter zich overtuigd houden, dat zij die eenmaal aan dit klimaat gewoon zijn en ondervonden hebben, dat zij hier bij een gezond en versterkend voedsel bijna even goed dan in hun vaderland veldarbeid kinnen verrigten wanneer aan hun verzoek wordt voldaan en hun nogmaals de behulpzame hand wordt geboden, spoedig interesten zouden kunnen opbrengen, in plaats dat zij, gelijk thans het geval is, ondersteuning behoeven te vragen.

Nederig leggen wij deze gevoelens voor Uwe Excellentie bloot, geenszins twijfelende of Uwe Excellentie zal deze billijken en maatregelen nemen, om in dezen te voorzien, ter bereiking van het eenmaal begonnen en zoowel voor het Moederland, als voor deze Kolonie belangrijke en uitvoerbare doel.

Wat toch zoude het gevolg zijn, indien men ons nog lang aan ons lot overliet? Armoede en ellende waren als dan ons en onze vrouwen en kinderen te wachten, spoedig zouden wij als levende geraamten daar henen gaan, niet meer in staat zijnde onzen arbeid te kunnen verrigten en het verdriet of de wanhoop zoude ongetwijfeld weder menig slagtoffer ten grave doen dalen bij de reeds vroeger gevelden en andermaal Groningen in een tranendal herscheppen. Doch weg met zulke gedachten, welke ons zoude verteeren, indien wij slechts zoodanige handelwijze durfden veronderstellen; neen! Gewisselijk heeft het Gouvernement hun, die hier drie jaren lang de proeve eener kolonisatie hebben doorgestaan, hun goed en bloed voor dezelve hebben opgeofferd, nog bereid zijn, in het koloniseren de aanwijzingen van het Gouvernement te volgen en hunne krachten voor het heil van volk en vaderland te blijven besteden, een beter lot beschoren.

Nog wordt door requestanten ter kennis van Uwe Excellentie gebragt, dat zij afschrift van dit request aan Zijn Excellentie den Gouverneur Generaal der Kolonie Suriname hebben doen toekomen, met het verzoek, hetzelfde met Zijne Excellentie veel vermogende invloed en tusschenkomst te willen ondersteunen.

Met den meest verschuldigden eerbied:

Uwe Excellentie zeer gehoorzame Dienaren,

Was getekend:

G. van Ravenswaaij

A. van Ravenswaaij (verklaart niet te kunnen schrijven)

S. van Ravenswaaij (idem)

H. van Ravenswaaij

A. de Kok

W. Vink Dz

Wed. van Raai (verklaart niet te kunnen schrijven)

F. Leiding

J. van Raai (idem)

C. Willebrands (idem)

J. Nellenstein (idem)

H. Wouters (idem)

G. Overeem (idem)

G. van Veldhuijzen (idem)

Andr. Wouters (idem)

H. van Leijen (idem)

H. Ernst (idem)

Was getekend:

H. van Dijk

J. Teunissen

B. Berkemeijer

G. de Kok

P. Brands

B.J. Ezendam

J. van Oostrom

C.P. Hoogvliet

G. Quint

E. van der Klieft

L. van Welij

G.J. Loor

J. Gerbrands

Groningen aan de Saramacca 30 Junij 1848

Voor eensluidend afschrift

De Bestuurder der Europesche Kolonisatie

Het den meest versiktelijgen verbod:
 Uwe Excellentie zier gehoorsamedienamen
 (vrijg) Ivan Davonsway (vrijg) J. H. van Dyk.
 • A. van Davonsway (verklaart ^{in het koninkrijk} idem) • P. Soenosen.
 • A. van Davonsway (verklaart ^{in het koninkrijk} idem) • B. Perkeneyer.
 • H. van Davonsway (verklaart ^{in het koninkrijk} idem) • J. de Kok.
 • J. de Kok. • J. Brands.
 • W. Vink De. • B. J. Srandam.
 • W. van Raas (verklaart ^{in het koninkrijk} idem) • J. van Costren.
 • F. Keiring. • C. P. Heugvelit.
 • J. van Raas (verklaart ^{in het koninkrijk} idem) • G. Kuint.
 • C. Welbeands (verklaart ^{in het koninkrijk} idem) • E. van der Kloof.
 • J. Klinkenstein (verklaart ^{in het koninkrijk} idem) • L. van Wely.
 • H. Weeters (verklaart ^{in het koninkrijk} idem) • G. J. Leon.
 • J. Overman. (verklaart ^{in het koninkrijk} idem) • J. Gortbeands.
 • J. van Tolckhuysen. (verklaart ^{in het koninkrijk} idem)
 • H. van Weeters. (verklaart ^{in het koninkrijk} idem)
 • H. van Leun. (verklaart ^{in het koninkrijk} idem)
 • H. van Weeters. (verklaart ^{in het koninkrijk} idem)

Geningen aan Suramaja 30 Junij 1848.